

O LÁSCE A ZRADĚ

Tak by se mohl jmenovat příběh plný vášně a krutosti, příběh z dívčí války. Známost pověst přepravěl Alois Jirásek (Staré pověsti české) a hudebně ztvárnil BEDŘICH SMETANA (1824–1894). Svou v pořadí třetí symfonickou báseň cyklu MÁ VLAST – ŠÁRKA dokončil v Praze 20. února 1875. Několik měsíců před tím úplně ohluchl.

* * *

Je to proti přírodě – křehké dívky a v rukách meče a luky! Jirásek říká, že to byla touha získat ztracenou moc, jaká jim patřila za dob Libušiných. A tak stáli proti sobě, muži vedeni Ctiradem a dívky Vlastou, nejpřednější z bývalé družiny Libušiny. Šárku nastražily ke stromu jako past. Jaká byla Šárka? Jistě krásná, a navíc – je to cítit z úvodního Smetanova portrétu – navíc Ctirada milovala i nenáviděla.

Leč pozor, přijíždí Ctirad s družinou! Spíš tušíme ušlechtilou mužnost i obezřetnost, když se blíží v mechu tlumený rytmus koňských kopyt.

Velitelské gesto zastaví ten tichý cval. – Slyšte! – Nářek kdesi za skalou! – Pod skalou k dubu přivázána ležela dívka, rozpuštěné vlasy, horkem rozpukané rty. Naříkala.

Kradmé pohledy z očí do očí, beze slov proudí milostné vyznání letnými doteky. On a Ona.
Hlava se točí závratí.

Moderato ma on calore

p dolce espr.

f sf

Láskou zmámený Ctirad, kořená vůně polední paseky, medovina, bujarý tanec ještě před
chvilí tak ostražitě družiny.

Polední žár a medovinu? – Tábor po chvilce spí jak o půlnoci. Nastala chvíle odplaty. Šárka
roh k ústům přikládá, troubí znamení zrady, a přece se do ozvěny vloudí myšlenka jak hlas
špatného svědomí.

Velmi živě

p doloroso

Zkázonosná bouře. Strhl se náhle divoký pokřik, vypráví Jirásek. Jako divoký roj hnal se
k mýtině houf ozbrojených dívek. Tvrdě zní hlas odplaty.

Rozčileně

ff

POSLECH: Ukázka č. 40
Bedřich Smetana, Má vlast
Šárka, symfonická báseň